

Til § 20

Bestemmelsen, der er ny, er indsat som en konsekvens af, at der efter lovforslaget i øvrigt stilles krav om, at faste kredsdommere skal have gennemført en kredsdommeruddannelse, jf. § 12, stk. 2, samt at midlertidigt beskikkede kredsdommere skal have gennemført en del af kredsdommeruddannelsen, jf. § 16, stk. 3. På grund af uddannelseskravene kan det frygtes, at navnlig kredsdommerstillingerne i de mindre byer i visse perioder vil være ubesatte. For i sådanne tilfælde at sikre, at visse mindre sager eller hastende sager alligevel kan blive behandlet, gives der i bestemmelsen hjemmel til, at dommeren ved Retten i Grønland kan beskikke såkaldte »hjelpe dommere«.

For at understrege, at der så vidt muligt skal udnævnes faste dommere, der har gennemført kredsdommeruddannelsen eller subsidiært beskikkes midlertidige kredsdommere, der har gennemgået en del af uddannelsen, er det i bestemmelsens *stk. 1* bestemt, at hjelpe dommere kun kan beskikkes, når det er nødvendigt, fordi der ikke er en fast kredsdommer eller mulighed for at beskikke en midlertidig kredsdommer.

Af *stk. 2* fremgår det, hvilke krav den pågældende som minimum skal opfylde. Henvisningen til § 12, stk. 1, indebærer, at vedkommende skal være uberygget og opfylde betingelserne for valget til kommunalbestyrelsen. Henvisningen til § 12, stk. 4, indebærer, at der ved beskikkelsen – ud over personlige og faglige kvalifikationer – skal lægges vægt på, om den pågældende har kendskab til de lokale forhold i retskredsen, jf. herom bemærkningerne til § 12, stk. 4. En meget væsentlig personlig og faglig kvalifikation består i, at den pågældende både forstår, taler og skriver grønlandsk og dansk. Det forudsættes, at der herudover vil blive lagt vægt på et eventuelt forudgående kendskab til retssystemet, eksempelvis som følge af tidligere funktion som kredsdommer, domsmand eller retssekretær.

Idet bestemmelsen bryder med udgangspunktet om, at kredsdommere fremover skal have gennemført en særlig uddannelse, forudsættes det som nævnt, at hjelpe dommerne alene skal behandle mindre, ukomplicerede sager eller sager af hastende karakter. For at undgå, at hjelpe dommerne anvendes i videre omfang end tilsigtet, fremgår det af *stk. 3*, at dommeren ved Retten i Grønland skal fastsætte, hvilke typer af sager hjelpe dommeren skal behandle. Opregningen af sagstyper forudsættes at ske konkret ud fra en vurdering af behovet i den pågældende kredsret sammenholdt med hjelpe dommerens kvalifikationer.

Stk. 4 angiver, hvilke sagstyper det navnlig kan komme på tale at beskikke hjelpe dommeren til at behandle.

Stk. 5 indeholder en yderligere opregning af sagstyper. Henset til de pågældende kriminalprocessuelle tvangsindgrebs alvorlige karakter, kan der alene ske beskikkelse til at behandle sådanne, hvis den pågældende har gennemført den relevante del af kredsdommeruddannelsen. Efter bestemmelsen i *stk. 5, nr. 3*, (tilbageholdelse) kan hjelpe dommere, der opfylder uddannelseskravet, tage stilling til spørgsmålet om tilbageholdelse. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med bestemmelsen i § 357, herunder navnlig *stk. 2*, om fremstilling under anvendelse af fjernkommunikation med billede. Som bestemmelsen i § 357, *stk. 2*, er formuleret, er det tilsigtet, at fremstilling for en hjelpe dommer går forud for fremstillingen ved videokonferenceudstyr. Om de forskellige muligheder for fremstilling i grundlovsforhør og herunder prioritetsrækkefølgen henvises til § 357 med bemærkninger.

Som det fremgår af både *stk. 4* og *5*, er opregningen af sagstyper ikke udtømmende, men det forudsættes, at eventuelle yderligere sagstyper har samme karakter som de nævnte. Dette indebærer, at hjelpe dommere ikke vil kunne beskikkes til at lede hovedforhandlinger som retsformand i hverken civile sager eller kriminalsager.

Af *stk. 6, 1. og 2. pkt.* fremgår det, at beskikkelsen kan ske i indtil 1 år ad gangen med mulighed for forlængelse. Af *stk. 6, 3. pkt.* fremgår det dog, at beskikkelsen ved den samme kredsret maksimalt kan ske for 3 år i alt, svarende til den periode en kredsdommerstilling kan holdes midlertidigt besat efter § 17, *stk. 3*. Bestemmelsen indebærer, at den samme person har mulighed for beskikkelse ved forskellige kredsretter i mere end 3 år. Bestemmelsen indebærer endvidere, at der kan ske flere såvel kortvarige som længerevarende beskikkelser ved den samme kredsret, herunder af forskellige personer, når blot disse beskikkelser tilsammen ikke overstiger 3 år.

Stk. 7 regulerer ophør af beskikkelsen. Bestemmelsen svarer i vidt omfang til § 17, *stk. 4*.

Til § 21

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* svarer til den nugældende bestemmelse i retsplejelovens kapitel 1, § 2 b, *stk. 1*; med den ændring, at Højesterets præsident får kompetencen til at meddele midlertidig beskikkelse i tilfælde af landsdommerens inhabilitet, eller hvis der som følge af en stor arbejdsmængde er et midlertidigt behov for en yderligere dommer ved embedet. Bestemmelsen er en konsekvens af, at Østre